

INAUGURACIÓ FIRA DE SANT MIQUEL 2011

Hble. Conseller d'Agricultura, Il·lm. President de la Diputació, President de la Comissió Delegada de la Fundació Fira de Lleida, Director General de la Fira, autoritats, expositors, agricultors i ramaders, senyores i senyors,

Rebeu la meva cordial benvinguda a Lleida i a aquesta nova edició de la Fira de Sant Miquel, la número 57 de la seva etapa moderna, així com la vint-i-sisena edició del Saló Internacional Eurofruit. Us desitjo, a tots i a totes, una bona estada a Lleida i una millor Fira en la que pugueu assolir els objectius que us hagueu marcat per a aquests quatre dies de duració d'aquest certamen.

Aquest és el tercer any consecutiu en el que puc manifestar la nostra satisfacció per la gran afluència d'expositors que, estic segur, serà acompanyada d'una gran afluència de visitants, professionals de l'agricultura i la ramaderia de Lleida, de Catalunya i de moltes altres contrades. La plena ocupació dels espais disponibles posa de manifest l'empenta dels

industrials vinculats al sector, i el seu desig de tirar endavant en els temps difícils que, encara, travessem. Gràcies a tots els expositors per la seva confiança en la Fira. Les jornades tècniques seran enguany d'especial rellevància: el debat de la PAC amb parlamentaris europeus ens posicionarà com a ciutat agrícola europea, que som, i les jornades de la maquinària agrícola organitzades des del Maqcentre on col·laboren el Parc Científic i la Conselleria o els ja clàssics premis del llibre agrari i de la innovació, o les jornades de Cooperació i tantes altres, ompliran fins les 75 activitats científiques, tècniques i comercials de la Fira.

Aquest és el moment del discurs d'inauguració de la Fira en què any rere any volem compartir amb el Conseller o el Ministre que inaugura, les principals preocupacions que veiem des de la ciutat catalana que més viu l'agricultura i la ramaderia.

No faré, encara no és el moment, un balanç de la campanya agrícola que aquests dies finalitza, com cada any, amb les tasques de la verema. Alguns fets recents, però, ens situen en les qüestions més punyents, en alguns dels problemes

més significatiu. Recordareu la crisi del cogombre, ocasionada per l'insuficient rigor dels responsables alemanys de la sanitat alimentària al seu país, i que va repercutir molt negativament en la pagesia i en el prestigi d'unes produccions d'alta qualitat com són les nostres.

El darrer dia d'agost, la pedra va fer malbé 630 Ha. de fruiters, amb pèrdues de l'ordre de 4 milions d'euros. Un problema recurrent en Terres de la Plana que, ja fa anys, es pal·liat amb les assegurances, tot i que, com sol·licita la Unió de Pagesos, caldria millorar amb rebaixes en els models impositius i en les cotitzacions a la Seguretat Social. D'altra banda, Agroseguro hauria d'adequar les normes de peritatge a la realitat del mercat, com ja ha demanat, també, el conseller Pelegrí.

I, una vegada més en els darrers quaranta anys, els transports de la nostra fruita han estat assaltats amb vandalisme a la frontera de la Jonquera. Acusaven els exportadors espanyols de competència deslleial en preus i qualitats. No és cert. La veritat, per contra, és que els nostres agricultors tenen un costos més competitius, realitzen

inversions posant en conreu terres abans ermes, introdueixen noves varietats –per cert algunes d’origen francès sotmeses, per tant, al pagament de les corresponents royalties- i superen els estàndards de qualitat.

Però també hem tingut notícies positives. Els 34 quilòmetres de Canal Segarra Garrigues són a punt de portar l’aigua a 3.600 Ha. que permetran fins a quatre rotacions de cultius a l’any. Lleida és líder en la producció porcina -14%- tot i que és quarta en sacrificis -5%-, un desequilibri que cal corregir. A Bellpuig d’Urgell, s’està construint una granja per a 400.000 gallines, la de major capacitat de Catalunya. Actel entra en el sector dels pinsos amb la Cooperativa d’Artesa.

Pel que fa a la Recerca al Parc Científic, la Conselleria ha seguit endavant amb el FruitCentre, que s’acabarà a final d’any. I també tira endavant el centre de la Maquinària Agrícola, Maqcentre, que treballarà també amb col.laboració de la mateixa Conselleria d’Agricultura.

Vull citar també com a element molt positiu pel sector de la fruita la unió de les dues grans associacions fructícoles del país, en una sola, Afrucat, present també a la Fira.

La qüestió més preocupant, però, són els preus. Tant els dels imputs que precisen els agricultors i, sobretot, els ramaders; com dels que perceben pels productes que elaboren. En els darrers tres o quatre anys hem assistit a un increment de preus dels productes alimentaris mai vist: en termes globals han doblat el seu nivell. Sembla que la globalització ha arribat a l'alimentació. I amb ella la volatilitat dels preus que varien erràticament, però sempre a l'entorn d'un nivell elevat.

No és moment d'analitzar si la volatilitat genera especulació o si és l'especulació que genera volatilitat; segurament són un mecanisme de retroalimentació. En qualsevol cas, moltes són les causes amb que els experts expliquen aquests fets. En faré un breu resum:

Els preus de l'energia, que en incrementar-se incrementen els preus dels imputs, fertilitzants, maquinària agrícola, transport. I la tendència a destinar una part creixent de la producció de

gra a la fabricació de combustibles. Als Estats Units és preveu per a aquest any que un 40% de la producció de panís tingui aquesta destinació. És obvi que la reducció del gra disponible per l'alimentació encareix el preu d'una matèria prima bàsica per a la producció de carns.

Un altre argument explicatiu és l'increment de la població mundial i, encara més, l'aparició en els països BRIC –Brasil, Rússia, Índia i Xina- d'una nova classe mitja, àvida de consum d'aliments elaborats i de carns. El trasllat massiu del camp a les ciutats està en l'origen d'aquests nous hàbits. I, és clar, els majors ingressos de les famílies.

Finalment, els Fons Financers i els Hedge Funds, han entrat amb força en els mercats de matèries primes alimentàries, en abandonar altres sectors productius molt danyats per la crisi. Si afegiu que les transaccions d'aquests fons es fan en dòlars, la volatilitat actual d'aquesta divisa també explica, si més no, part de la qüestió. Si afegim que la inversió financera no es materialitza econòmicament com ho fa una compra del sector productiu, tindrem prou causes de l'increment dels

preus que marquen els costos del sector agroalimentari. Això és especulació en productes bàsics per a les persones.

Davant d'aquesta situació, que fa Europa?

Tornem a la fruita. L'Unió Europea, en la seva darrera reunió de ministres d'agricultura, no ha estimat una nova regulació de la fruita. Espanya, amb Itàlia, França i Grècia, han presentat una proposta de canvi en base a obtenir una major eficàcia en la retirada de productes i en els seus volums i, també, una sortida per a aquests productes fora de mercat en ajuts a les famílies necessitades, que als països de la Unió sumen 13 milions de persones.. Brussel·les, però, manté la decisió en suspens, tot i que ja havia pressupostat la despesa corresponent per a 2012 i 2013. Tenim un risc no negligible de veure desaparèixer aquest tipus de programa.

Però aquí no acaba tot. Com demanen els Sindicats Agraris, la futura PAC ha de dotar-se dels mecanismes de gestió de mercat. Es tracta de disposar d'una normativa efectiva que eviti, seguint-la, la competència deslleial i els abusos de les posicions de domini dins de la cadena alimentària. D'efectives clàusules de salvaguarda per a crisis de preus i

per a crisis de costos. I de recórrer a la preferència comunitària respecte a productes provinents de països tercers.

La nova PAC, que ha d'entrar en vigor l'any 2014, suposarà, comptabilitzada la inflació prevista, una disminució del 12% de dotació pel període 2014-2020, respecte del període vigent; a part de les dotacions, menors, per a I+D+i, per a crisis agrícoles i per a possibles conflictes amb països tercers, especialment MERCASUR.

El pes de Brussel·les en l'agricultura i la ramaderia europees és gran. Però també cal comptar amb les accions dels governs de l'estat i de la Generalitat.

La Generalitat també ha d'assumir la responsabilitat adreçada a evitar la caiguda de la renda agrària. Això implica, una política d'incorporació dels joves al camp; formació professional; noves inversions; considerar les exigències en matèria de plaguicides i de benestar animal; i promoció internacional que faciliti les exportacions.

I, també, investigar si els oligopolis de la gran distribució infringeixen la Llei de Defensa de la Competència, per abús de posició dominant, pel que fa a la venda a pèrdues. I tenir cura que tots els productes alimentaris, especialment la fruita i les carns, tinguin un etiquetatge que asseguri la seva traçabilitat.

I, també cal dir-ho, vetllar per uns terminis de pagament correctes.

També, hem de seguir impulsant les innovacions; hem d'invertir en la modernització, en promoure les denominacions d'origen, les exportacions; hem de fer la comercialització més forta, concentrant-la; hem de donar pas als joves en l'agricultura i la ramaderia, i donar-los-hi la formació necessària; hem de vetllar per una correcta aplicació de la PAC, tot millorant el seu contingut; i hem de fer viable la industrialització de les nostres produccions. Un exemple de modernització que cal en l'entorn més proper i el canal de Pinyana. Fer-ne ara el Projecte ens permetrà abordar-lo d'immediat quan la capacitat inversora millori.

Finalment, una qüestió cabdal per a l'agricultura lleidatana, depenent de les decisions de la Comissió Europea i del govern de l'estat, és el traçat del corredor ferroviari europeu, traçat que es determinarà el proper mes d'octubre a Brussel·les. Aquests darrers dies s'ha exposat a bastament, el traçat anomenat "corredor mediterrani" que aniria des d'Algecires fins a la frontera amb França, per la costa, i arribant al nord d'Europa.

Per Lleida és clau que el projecte d'aquest gran eix inclogui el corredor paral·lel per l'interior, amb Lleida com a node de connexió bàsic cap a Tolosa, París, Brussel·les i nord d'Europa. Lleida ha d'ésser també node de l'eix Oest-Est de la Península partint de Lisboa, cap al Mediterrani per Madrid i Saragossa.

La potència agroalimentària de Lleida necessita les connexions ferroviàries amb Europa, i cal que les nostres terres hi siguin ja en la definició inicial del projecte de corredor ferroviari.

També ens adrecem, conseller, al govern de la Generalitat per instar-lo a impulsar les activitats de l'Aeroport de Lleida-Alguaire en l'àmbit del transport de mercaderies, activitats per a les quals va crear-se com a servei bàsic a desenvolupar. I això es possible fer-ho des d'ara. Perquè restar al marge del corredor ferroviari europeu i, simultàniament, permetre l'esmoreïment de l'activitat aeroportuària, suposaria greus perjudicis per a l'economia de Lleida.

Estic convençut que amb la col·laboració de totes les administracions implicades i de tots els nostres conciutadans, ens en sortirem.

Conseller, senyores i senyors, gràcies per la seva atenció. Benvinguts a Lleida i a aquesta Fira. Us desitjo que tingueu una molt bona Fira de Sant Miquel. Moltes gràcies.

Àngel Ros i Domingo
Alcalde de Lleida

Lleida, 29 de setembre de 2011